

Załącznik do uchwały Nr XXVII/377/2020
Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie
z dnia 30 grudnia 2020 r.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE
NA LATA 2021–2024**

Borne Sulinowo, grudzień 2020

Spis treści

I. WSTĘP	3
II. PODSTAWY PRAWNE DZIAŁAŃ ZWIĄZANYCH Z PRZECIWDZIAŁANIEM PRZEMOCY W RODZINIE	4
III. PRZEMOC W RODZINIE - PODSTAWY TEORETYCZNE	4
1. RODZAJE I FORMY PRZEMOCY W RODZINIE.....	5
2. PROCEDURA „NIEBIESKIE KARTY”.....	7
IV. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE BORNE SULINOWO	8
V. ZADANIA ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE	11
VI. CELE PROGRAMU	12
1. CEL GŁÓWNY.....	12
2. CELE SZCZEGÓŁOWE	12
VII. HARMONOGRAM REALIZACJI DZIAŁAŃ	122
VIII. ADRESACI PROGRAMU.....	16
IX. REALIZATORZY PROGRAMU	16
X. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU.....	166
XI. MIEJSCE I CZAS REALIZACJI PROGRAMU	166
XII. MONITOROWANIE PROGRAMU	17
XIII. FINANSOWANIE PROGRAMU	177

I. WSTĘP

Instytucja rodziny jest objęta szczególną ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej, a jej dobro państwo ma obowiązek uwzględnić w swojej polityce społecznej, zwłaszcza poprzez udzielanie szczególnej pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji społecznej.

Przepis art. 72 Konstytucji stanowi, iż Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka, a każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją. Nie budzi wątpliwości fakt, że zadaniem państwa jest ochrona rodziny przed zagrożeniami płynącymi z zewnątrz i wewnątrz, w tym zwłaszcza przed przemocą ze strony osób najbliższych.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2024, zwany dalej Programem, znajduje normatywne oparcie w art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zgodnie z powołanym przepisem do zadań własnych gminy należy opracowywanie i realizowanie programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Program uwzględnia założenia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 przyjętego Uchwałą nr 76 Rady Ministrów z dnia 29.04.2014 roku oraz jest zgodny z Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Borne Sulinowo na lata 2017-2025.

Głównym celem Programu jest dążenie do ograniczania skali i skutków przemocy domowej i rodzinnej na terenie Gminy Borne Sulinowo. Program zakłada podejmowanie działań chroniących ofiary przemocy, skierowanych do sprawców przemocy oraz działań edukacyjnych skierowanych do społeczeństwa i służb świadczących fachową pomoc i wsparcie. W Programie zawarto podstawowe informacje dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie, istotne przy planowaniu działań w zakresie zapobiegania i zwalczania przemocy. Określono cel strategiczny oraz konkretne zadania Programu. Wskazano źródła finansowania zadań programowych w sposób umożliwiający ich rozwinięcie i uszczegółowienie, adekwatnie do aktualnych potrzeb lokalnych. Niniejszy Program będzie stanowił wspólny plan działań instytucji i organizacji zobowiązanych do podejmowania działań na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie. Przez interdyscyplinarność powinien przyczynić się do usprawnienia lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy oraz ograniczenia zjawiska przemocy, a tym samym poprawy kondycji rodzin.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Ustawodawca zobowiązał gminę do tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W tym zakresie gmina zobowiązana jest do realizacji czterech rodzajów działań: do opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, do prowadzenia poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie, do zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia, a także do tworzenia zespołów interdyscyplinarnych.

II. PODSTAWY PRAWNE DZIAŁAŃ ZWIĄZANYCH Z PRZECIWDZIAŁANIEM PRZEMOCY W RODZINIE

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r.
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości przeciwdziałaniu alkoholizmowi
4. Ustawa z 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny
5. Ustawa z 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy
6. Ustawa z 6 kwietnia 1990 r. o Policji
7. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
8. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii
9. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”

III. PRZEMOC W RODZINIE - PODSTAWY TEORETYCZNE

Dla skutecznego przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności właściwego określenia zadań, w tym organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości, konieczna jest świadomość specyfiki zjawiska i wiedza na temat cyklu przemocy w rodzinie oraz sytuacji psychologicznej osób jej doświadczających, zwłaszcza że z przemocą w rodzinie wiąże się wiele mitów i stereotypów z pewnością utrudniających walkę z tym zjawiskiem.

Poniżej wskazano istotne informacje i fakty uzasadniające potrzebę podejmowania przez organy państwa w odniesieniu do przemocy w rodzinie specjalnych działań, jak również dotyczące mitów i stereotypów funkcjonujących na temat przemocy w rodzinie, które często uniemożliwiają skuteczną reakcję przedstawicieli tych organów.

Przemoc w rodzinie, zwana również przemocą domową, zgodnie z art. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, jest to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc w rodzinie jest:

- intencjonalna, tzn. jest zamierzonym działaniem człowieka lub zaniechaniem działania i ma na celu kontrolę nad ofiarą,
- naruszająca prawa i dobra osobiste ofiary - sprawca wykorzystuje przewagę siły, narusza podstawowe prawa człowieka jak: prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku,
- przyczyną cierpienia i bólu - sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na szkody, osłabiając jej zdolność do samoobrony.

1. RODZAJE I FORMY PRZEMOCY W RODZINIE

RODZAJ PRZEMOCY	DEFINICJA PRZEMOCY	FORMY PRZEMOCY
Przemoc fizyczna	wszelkie działania polegające na użyciu siły i prowadzące do naruszenia nietykalności cielesnej	popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką, pięściami, bicie przedmiotami, parzenie, polewanie żrącymi substancjami, używanie broni, ograniczanie dostępu do pożywienia, nieudzielanie koniecznej pomocy itp.
Przemoc psychiczna	umyślne działania wykorzystujące nie siłę fizyczną, lecz mechanizmy psychologiczne, powodujące zachwianie pozytywnego obrazu własnej osoby u ofiary, obniżenie u niej poczucia własnej wartości, pojawienie się stanów lękowych i nerwicowych	poniżanie, naśmiewanie się z poglądów, pochodzenia, religii, własnych poglądów, stała krytyka, wmawianie chorób psychicznych, kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami, wymuszanie i domaganie się posłuszeństwa, upokarzanie, zawstydzanie, szantażowanie,

		stosowanie gróźb itp.
Przemoc seksualna	wymuszanie niechcianych przez ofiarę zachowań w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy	sadystyczne formy współżycia seksualnego, wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych form i praktyk seksualnych, krytyka zachowań seksualnych itp.
Przemoc ekonomiczna	działania prowadzące do całkowitego finansowego uzależnienia ofiary od sprawcy	niezaspokajanie materialnych potrzeb rodziny, odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zawodowej, zmuszanie do pracy bez wynagrodzenia itp.
Zaniedbanie	ciągłe niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych, emocjonalnych osób najbliższych	niezaspokajanie potrzeb fizycznych i emocjonalnych

Przemoc dzieli się również na:

GORĄCĄ - naładowaną furią złością, gniewem, pełną ekspresji,

CHŁODNĄ - bez gniewu, z premedytacją uporządkowaną, mogą jej przyświecać pozytywne cele, tj. przekonania, filozofia, wiara.

Przemoc przebiega w cyklu, w którym wyodrębnia się trzy fazy:

- FAZA NARASTAJĄCEGO NAPIĘCIA** - w zachowaniu sprawcy pojawia się napięcie, złość, poirytowanie; prowokuje awantury, traci panowanie nad emocjami, sięga po alkohol i inne środki odurzające. Ofiara uspokaja go, spełnia wszystkie zachcianki, wywiązuje się z wszystkich obowiązków, często przeprosza, doświadcza dolegliwości psychosomatycznych. W wyniku narastania napięcia często sama prowokuje awanturę.
- FAZA GWAŁTOWNEJ PRZEMOCY** - sprawca staje się gwałtowny, wpada w szał, wyładowuje się dokonując aktów przemocy. Ofiara stara się zrobić wszystko, żeby go uspokoić i ochronić siebie, jest bezradna. Po akcie przemocy jest w szoku, odczuwa wstyd, upokorzenie, przerażenie, staje się apatyczna, traci ochotę do życia, odczuwa złość i bezradność.
- FAZA MIODOWEGO MIESIĄCA** - sprawca przemocy przeprosza, okazuje skruchę, żałuje, obiecuje poprawę, usiłuje tłumaczyć swoje zachowanie, zapewnia, że więcej tego nie zrobi; dba, kupuje kwiaty, prezenty. Ofiara przemocy zaczyna wierzyć w przemianę sprawcy, czuje się kochana, odczuwa bliskość, jest pełna nadziei.
Po okresie miodowego miesiąca cykl ten się powtarza.

Przemoc w rodzinie jest doświadczeniem traumatycznym, którego skutkami są bezpośrednie szkody na zdrowiu psychicznym i fizycznym oraz poważne i długotrwałe problemy ujawniające się w życiu dorosłym, a będące konsekwencjami przemocy doświadczanej w dzieciństwie.

Przemoc domowa jest poważnym problemem społecznym. Niezwalczana przemoc niszczy system rodzinny, niesie za sobą ryzyko dziedziczenia zachowań przemocowych.

Stosowanie przemocy podlega sankcjom przewidzianym w Kodeksie Karnym w art.207 k.k.:

§ 1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 1a. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą nieporadną ze względu na jej wiek, stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. Jeżeli czyn określony w § 1 lub 1a połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1-2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

2. PROCEDURA „NIEBIESKIE KARTY”

Zgodnie z art. 9d ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie. Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie. Przedstawiciele podmiotów, o których wyżej mowa realizują procedurę „Niebieskie Karty” w oparciu o zasadę współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego. Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta A” w przypadku powzięcia, w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub przez osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie. Wszystkie instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swoją działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu są zobowiązane niezwłocznie Zaniechanie tego obowiązku może skutkować odpowiedzialnością karną.

Przemoc w rodzinie ma tragiczne konsekwencje. Prowadzi nie tylko do uszkodzeń ciała ofiary, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie, w jaki postrzega ona sama siebie, sprawcę oraz innych ludzi. Zjawisko występowania przemocy w rodzinie wymaga podejmowania działań zawartych w niniejszym Programie.

IV. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE BORNE SULINOWO

Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w gminie Borne Sulinowo została przeprowadzona w oparciu o posiadane dane i statystyki. W latach 2017 - 2019 do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło łącznie 41 formularzy „Niebieskich Kart”.

Tabela 1. Liczba sporządzonych Niebieskich Kart

Lata	NK A	NK C	NK D
2017	17	17	17
2018	15	12	14
2019	9	8	6

Źródło: Opracowanie własne

Z powyższej tabeli i wykresu wynika, że w 2017 roku sporządzono najwięcej Niebieskich Kart. Od 2019 roku widoczny jest spadek, co może być wynikiem zwiększenia świadomości osób doświadczających przemocy i jest postrzegane jako zjawisko postrzegane jako pozytywne.

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy, osobami upoważnionymi do podejmowania czynności w ramach procedury „Niebieskie Karty” są przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia. Poniższa tabela przedstawia udział poszczególnych przedstawicieli instytucji wszczynających procedurę „Niebieskie Karty”(dane ilościowe).

Tabela 2. Instytucje zakładające Niebieskie Karty

Lata	Policja	MGOPS	Oświata	GKRPA	Służba Zdrowia
2017	12	5	0	0	0
2018	7	7	1	0	0
2019	3	6	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne

W latach 2017 – 2019 funkcjonariusze Policji założyli 22 Niebieskie Karty co stanowi 53% wszystkich procedur „Niebieskie Karty”. Pracownicy socjalni Miejsko-Gminnego Ośrodka

Pomocy Społecznej wypełnili 18 formularzy co daje 45%. Pracownicy placówek oświatowych założyli 1 Niebieską Kartę – 2 %. Z powyższych danych wynika, że Policja, jest instytucją najbardziej aktywną w identyfikacji problemu przemocy w rodzinie.

W Krajowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 przedstawione zostały przyczyny sprzyjające stosowaniu przemocy w rodzinie. Są to między innymi normy społeczne i kulturowe przyjęte w danym środowisku, gdzie istnieje silne społeczne przyzwolenie na stosowanie przemocy wobec najbliższych, a w szczególności wobec kobiet i dzieci. Wpływ na stosowanie przemocy ma również dziedziczenie wzorca przemocy z rodziny pochodzenia. Dzieci wychowujące się w rodzinach z problemem przemocy przyswajają zachowania dorosłych, których są świadkami lub ofiarami. Uczą się, że najlepszym i najbardziej skutecznym sposobem w rozwiązywaniu konfliktów jest przemoc.

Wpływ na stosowanie przemocy w rodzinie może mieć także uzależnienie/nadużywanie alkoholu. Wielu sprawców przemocy w chwili popełniania czynu jest pod wpływem alkoholu. Alkohol osłabia kontrolę nad zachowaniem i zwiększa prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem na trudności oraz niepowodzenia życiowe. Co ważne, uzależnienie od alkoholu nie zwalnia z odpowiedzialności za swoje czyny, mimo, że sprawcy często usprawiedliwiają swoje zachowanie tym, że byli nietrzeźwi.

Poniższa tabela obrazuje działania podejmowane wobec sprawców przemocy.

Tabela 3 Działania podejmowane wobec sprawców przemocy w rodzinie.

Lata	Leczenie odwykowe, poradnictwo socjalne i prawne
2017	6
2018	3
2019	1

Źródło: Opracowania własne

Działalność instytucji pomocowych oraz Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych skierowana jest na udzielanie pomocy rodzinom uwikłanym w przemoc, zarówno dotyczy to osób doświadczających przemocy, dzieci, świadków oraz osób podejrzewanych o stosowanie przemocy. Poniższa tabela przedstawia działania jakie są podejmowane w celu udzielenia pomocy.

Tabela 4. Podejmowane działania interwencyjne

Lata	Zawiadomienie do Policji/Prokuratury	Zapewnienie miejsca w placówce całodobowej	Udzielenie specjalistycznej pomocy (psycholog, prawnik)	Poradnictwo medyczne
2017	5	0	16	0

2018	6	0	2	0
2019	3	0	19	0

Źródło: Opracowanie własne

Z powyższych danych wynika, że najczęstszą formą udzielanej pomocy jest pomoc specjalistyczna w formie poradnictwa psychologicznego i prawnego. W roku 2018 złożono najwięcej zawiadomień do Policji lub Prokuratury.

Zakończenie procedury Niebieskie Karty zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskie Karty” jest możliwe w dwóch przypadkach, wtedy gdy ustała przemoc w rodzinie i został zrealizowany plan pomocy oraz w przypadku bezzasadności podejmowania działań (po przeanalizowaniu sytuacji rodziny grupa robocza uznaje, że w rodzinie nie dochodzi do przemocy).

Poniższe dane wskazują powody zakończenia procedury „Niebieski Kart” w poszczególnych latach.

Tabela 5. Przyczyny zakończenia procedury „Niebieskie Karty”

Lata	Ustanie przemocy i zrealizowanie planu pomocy	Brak zasadności podejmowania działań
2017	18	2
2018	17	1
2019	14	0

Źródło: Opracowanie własne

Z pośród wszystkich Niebieskich Kart w latach 2017-2019 zakończono 52 procedury i w tym ponad 94% z powodu ustania przemocy w rodzinie i zrealizowania planu pomocy rodzinie. Pozostała część została zakończona w związku z brakiem zasadności podejmowania działań w ramach prac grup roboczych.

Wnioski

Problem przemocy w rodzinie w latach 2017 – 2019 występował w 41 rodzinach, w których zamieszkuje 90 osób, co stanowi ok.1% ogólnej liczby osób zameldowanych na terenie gminy Borne Sulinowo na dzień 1 maja 2020 roku (9494 osoby). Można stwierdzić, że skala zjawiska przemocy na terenie Gminy Borne Sulinowo nie jest wysoka, ale nie jest znana skala ukrytej przemocy, czyli takiej, gdzie ofiary przemocy jeszcze nie zdecydowały się ujawnić „swojego problemu”.

Najbardziej aktywną w identyfikacji problemu przemocy w rodzinie okazała się Policja, jednakże najszerszą pomoc dla ofiar przemocy udziela Ośrodek Pomocy Społecznej. Analizując uzyskane dane, można stwierdzić, że poprzez działania w ramach programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie udzielana pomoc jest bardziej skuteczna, a profilaktyczne oddziaływania

na mieszkańców gminy powodują wzrost świadomości dotyczącej zjawiska przemocy. Osoby doświadczające przemocy nie są pozostawione same sobie, otrzymują niezbędną pomoc i wsparcie od instytucji do tego uprawnionych.

V. ZADANIA ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy Zespołu Interdyscyplinarnego lub Grupy Roboczej. Zadaniem Zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, Żandarmerii Wojskowej, organizacji pozarządowych oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez:

1. diagnozowanie problemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
2. podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
3. inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą w rodzinie,
4. rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
5. inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc.

Do zadań grupy roboczej należy w szczególności:

1. opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie,
2. monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,
3. dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Pracownicy socjalni są członkami zespołu interdyscyplinarnego lub grup roboczych. W razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka, w związku z przemocą w rodzinie pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe wspólnie z funkcjonariuszem Policji, a także lekarzem lub ratownikiem medycznym, lub pielęgniarką ma prawo podjąć decyzję o odebraniu dziecka z rodziny i umieszczeniu go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub w całodobowej placówce opiekuńczo – wychowawczej. Pracownik socjalny ma obowiązek niezwłocznego powiadomienia sądu opiekuńczego o tym fakcie, nie później jednak niż w ciągu 24 godzin. W latach 2017-2020 procedura uruchomiona była 1 raz (2020 rok- 1 dziecko).

VI. CELE PROGRAMU

1. CEL GŁÓWNY

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w gminie Borne Sulinowo.

2. CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie w gminie Borne Sulinowo,
2. Zwiększenie skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy,
3. Zapewnienie ochrony i możliwości udzielenia wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym przemocą,
4. Podnoszenie świadomości społecznej i wrażliwości na zjawiska związane z przemocą w rodzinie,
5. Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przemocą w rodzinie oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu,
6. Oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie.

VII. HARMONOGRAM REALIZACJI DZIAŁAŃ

Cel 1. Diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Borne Sulinowo

L.p.	Zadanie	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy
1.	Zbieranie i analiza danych dotyczących występowania aktów przemocy w rodzinie	Sporządzanie statystyk określających wielkość zjawiska przemocy i ich aktualizacja,	2021-2024 Zadanie stałe realizowane corocznie	Zespół Interdyscyplinarny, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie, Komisariat Policji, GKRPA w Bornem Sulinowie, Straż Miejska, PCPR w Szczecinku, pracownicy służby zdrowia, pracownicy Oświaty i inne jednostki działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cel 2. Zwiększenie skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

L.p.	Zadanie	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy
1.	Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	a) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, b) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, c) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym, d) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie, e) monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą, f) opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie, g) zbieranie materiałów dowodowych zgodnie z procedurą „Niebieskiej Karty”.	2021-2024 Zadanie stałe realizowane corocznie	Zespół Interdyscyplinarny, Miejsko-Gminny Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bornem Sulnowie, Komisariat Policji, GKRPA w Bornem Sulnowie inne jednostki działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cel 3. Zapewnienie ochrony i możliwości udzielenia wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym przemocą

L.p.	Zadanie	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy
1.	Zapewnienie schronienia i pomocy materialnej ofiarom przemocy w rodzinie	a) nawiązanie współpracy z instytucjami z terenu województwa zachodniopomorskiego zapewniającymi schronienie ofiarom przemocy, b) udzielanie świadczeń pieniężnych,	2021-2024 Zadanie stałe realizowane corocznie	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie,
2.	Zapewnienie wsparcia instytucjonalnego ofiarom przemocy	a) prowadzenie pracy socjalnej, b) prowadzenie poradnictwa specjalistycznego w ramach Punktu Konsultacyjnego w Bornem Sulinowie c) edukowanie ofiar w zakresie przysługujących im praw		Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie, Punkt Konsultacyjny, Komisariat Policji, GKRPA w Bornem Sulinowie, pracownicy służby zdrowia, pracownicy Oświaty i inne jednostki działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cel 4. Podnoszenie świadomości społecznej i wrażliwości na zjawiska związane z przemocą w rodzinie

L.p.	Zadanie	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy
1.	Edukacja społeczeństwa w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie	a) podnoszenie wiedzy w społeczności lokalnej w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez zamieszczanie informacji na stronie internetowej, rozpowszechnianie ulotek, materiałów edukacyjno – informacyjnych, w tym o instytucjach udzielających pomocy sytuacjach doświadczania przemocy w rodzinie, b)	2021-2024 Zadanie stałe realizowane corocznie	Zespół Interdyscyplinarny, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie, Komisariat Policji, GKRPA w Bornem Sulinowie, pracownicy służby zdrowia, pracownicy

		<p>prorowadzenie wśród dzieci i młodzieży profilaktyki w zakresie agresji i przemocy m.in. poprzez zorganizowanie zajęć w ramach szkolnego programu profilaktyki</p> <p>organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży,</p> <p>współuczestnictwo w kampaniach prowadzonych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie</p>		<p>Oświaty i inne jednostki działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.</p>
--	--	--	--	---

Cel 5. Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przemocą w rodzinie oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu

L.p.	Zadanie	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy
1.	Doskonalenie grup zawodowych zaangażowanych w problematykę przemocy w rodzinie oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu	<p>a) uczestnictwo w szkoleniach, doradztwie, warsztatach, konferencjach przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury Niebieskiej Karty(szkolenia wspólne i resortowe),</p> <p>b) organizowanie spotkań mających na celu wymianę doświadczeń oraz pomoc w sytuacjach trudnych,</p>	<p>2021-2024</p> <p>Zadanie stałe realizowane corocznie</p>	<p>Zespół Interdyscyplinarny, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie, Komisariat Policji, GKRPA w Bornem Sulinowie, Placówki Oświatowe Straż Miejska, kuratorzy i inne jednostki działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.</p>

Cel 6. Oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie

L.p.	Zadanie	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy
1.	Przeprowadzanie działań motywujących do zmiany zachowań	<p>a) rozmowy motywujące do zmiany zachowań,</p> <p>b) występowanie z zawiadomieniami do prokuratury o możliwości popełnienia czynów określonych w art. 2 §2 ustawy ,o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie</p> <p>c) kierowanie do udziału w działaniach korekcyjno-</p>	<p>2021-2024</p> <p>Zadanie stałe realizowane corocznie</p>	<p>Zespół Interdyscyplinarny, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie, Komisariat Policji, GKRPA w Bornem Sulinowie, kuratorzy</p>

		edukacyjnych dla sprawców przemocy, d) kierowanie do udziału w terapii uzależnienia.		
--	--	---	--	--

VIII. ADRESACI PROGRAMU

1. Rodziny i osoby dotknięte bezpośrednio zjawiskiem przemocy,
2. Rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy,
3. Przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą

IX. REALIZATORZY PROGRAMU

1. Zespół Interdyscyplinarny d.s. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
2. Miejsko-Gminny Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie.
3. Komisariat Policji w Bornem Sulinowie,
4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
5. Placówki oświatowe,
6. Służba zdrowia,
7. Podmioty działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

X. PRZEWDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

1. Zmniejszenie poczucia bezradności ofiar przemocy,
2. Zwiększenie wiedzy instytucji zajmujących się przemocą w rodzinie na temat zjawiska przemocy – diagnoza rzeczywistego rozmiaru zjawiska na terenie Gminy Borne Sulinowo,
3. Zwiększenie skuteczności działań,
4. Zmiana postaw społecznych wobec przemocy.

XI. MIEJSCE I CZAS REALIZACJI PROGRAMU

Program będzie realizowany na terenie gminy Borne Sulinowo w latach 2021 - 2024. Działania zaplanowane do realizacji będą wprowadzane w formie ciągłej.

XII. MONITOROWANIE PROGRAMU

Burmistrz będzie co roku przedkładał Radzie Miejskiej w Bornem Sulinowie raport z realizacji programu. Realizacja programu będzie systematycznie monitorowana. Monitoring umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań, rozwijanie programu w przyszłości. Monitorowanie programu będzie prowadzone przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie na podstawie informacji uzyskanych od realizatorów programu. Przy ocenie programu będą brane pod uwagę następujące wskaźniki:

1. Liczba osób/rodzin objętych pomocą,
2. Liczba osób przeszkolonych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
3. Ilość działań profilaktycznych w placówkach oświatowych,
4. Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych,
5. Liczba uruchomionych procedur „Niebieska Karta”
6. Liczba ofiar przemocy w rodzinie,
7. Liczba osób biorących udział w programach korekcyjno – edukacyjnych,
8. Liczba postępowań przygotowawczych wobec sprawców przemocy,
9. Liczba interwencji związanych z przemocą w rodzinie

XIII. FINANSOWANIE PROGRAMU

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Borne Sulinowo, dotacji oraz ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.